

Studentexamensnämnden har fått tillstånd av skribenterna och av de sakkunniga som utfört bedömningen att publicera prestationerna i denna fil och bedömningarna av dem. För annan publicering ska tillstånd begäras separat av skribenterna och de sakkunniga som utfört bedömningen. Detta material får användas i undervisningen och som stöd för bedömningen. Kopiering av detta material som svar i studentexamensprovet betraktas som plagiat och leder till förlorade poäng.

Bedömning: Föreskrifter för proven i det andra inhemska språket och i främmande språk:
https://www.ylioppilastutkinto.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/kielikokeet_maaraykset_sv.pdf

Exempel på bedömda skrivprestationer, lång lärokurs i finska (CA)

UPPGIFTSBESKRIVNINGAR

CA1. Kone, joka toimii vuorenvarmasti / Kone, joka jatkuvasti reistailee (valitse)

Kirjoita blogiisi taikka ryhmäviestinä ystävillesi jostakin koneesta, joka mielestäsi on näppärä ja toimii aina, tai koneesta, jonka olet kokenut jatkuvasti reistailevan. Koneen on oltava todellinen, mutta sen merkki ja valmistaja voivat olla peiteltyjä tai keksittyjä. Käytä jompaakumpaa yllä olevista otsikoista tai keksi oma otsikko, joka sopii tehtävään.

CA2. Puhe

Olet menossa mielenosoitukseen jonkin itsellesi tärkeän asian puolesta (esimerkiksi ympäristön/ihmisoikeuksien/sananvapauden puolesta). Olet paikan päällä oman järjestösi edustajana ja pidät siellä puheen. Kirjoita puheesi.

CA3. Mitä antaa lahjaksi?

Juhlien alla käydään aina keskustelua siitä, mitä antaa lahjaksi. Moni lahjan saaja toivoo rahaa, mutta lahjoittaja saattaa olla sitä mieltä, että rahalahja on kylmä ja persoonaton. On totta, että ajatus on tärkein. Mutta ketä ja mitä lahjan antaja oikeastaan ajattelee päättäessään lahjan laadusta? Osallistu asiasta käytävään nettikeskusteluun.

CA4. Kirjoitushaaste: Millainen olisi sinun Tunneli-sarjasi?

Tunneli – millaisen rikossarjan sijoittaisit junaradan yhdistämään kaksoiskaupunkiin Helsinki-Tallinna? Kirjoita rikossarjalle alku!

EXEMPEL PÅ BEDÖMDA SKRIVPRESTATIONER, lång lärokurs i finska (CA)

1. CA1

OLE VAROVAINEN

Ostin automaattisen imurin gigantista pari kuukautta sitten ja se oli huono idea. Minä luulin, että se auttaisi minua jokapäiväisessä elämässäni, mutta sen sijaan se teki jokapäiväisestä elämästäni painajaisen. Toimiva automaattinen pölynimuri on tehty että se voi imuroida kotiisi. Sen voi ajaa esteiden ympäri. Mutta minun imurilla oli ongelma, se törmäsi kaikkiin huonekaluihin ja jäi kiinni mattoihin. Minä yritin soittaa giganttiiin mutta ne ei tiennyt mitä vika oli. Se toimi aina sillion tällein mutta suurimmaksi osaksi se ei toimi. kesälomalla 2019 olin Espanjassa perheeni kanssa ja koti matkalla mietin että olisipa kivaa tulla takas puhtaaseen kotiin, niin minä menin imurin aplikatioon ja laitoin sen päälle. Toivoin, että se olisi tehnyt hyvää työtä, mutta sitä ei tapahtunut. Pölynimuri ajoi johdon yli, joka sytytti lampun, sitten se ajoi lampun päällä niin, että se putosi ja katkesi ja aiheutti tulipalon. Kun me tulimme kotiin niin kaikki palomiehet olivat siellä ja talo oli palanut mahan. Tämä oli pahin päivä, mitä minulla on ollut. Kaikki on nyt kunnossa, ja meillä on uusi koti, mutta älä koskaan tee sitä virhettä jonka tein, älä laita itse ajavat laitteet päälle ilman valvontaa. Minun vinkkini on että älä käytä laitteita, jos ne eivät toimi kunnolla.

74 p.

- budskapet förmedlas för det mesta klart och ledigt; ställvis lite oklart
- texten och behandlingen är ordinär
- ord- och uttrycksförrådet är vanligt; behärskar grundläggande strukturer
- till viss del talspråklig
- språkliga fel som i viss mån försvårar förmedlingen av budskapet

2. CA1

Miksi tykkään Samsung galaxy buds kuulokkeista.

Moi

Ennen kuin edes ostin uuseja kuulokkeita olin tiennyt jo kauan että halusin bluetooth kuulokkeita. Sitten vain googlasi vähän ja katoin youtube videoita, sen jälkeen galaxy budsit näyttäisi hyvästä ostoksesta. Se oli myös aika halpa ja paitsi hinta laatu oli hyvä.

Olin vähän huolestunut että ne ei sovi minun korviin mutta tiesin että näillä oli paljon erikokoisia varaosia. Nyt ne sopii hyvästi minun korviin ja en kuule melkein mitään muuta ääntä kun minulla on niitä päälle. Se että en kuule mitään mitä tapahtuu minun ympäri voi joskus olla ongelma esimerkiksi jos joku puhuu minulle tai jos olen liikenteessä ja pitää kuulla autoja. Siksi kuulokkeilla sellainen ominaisuus että jos haluan kuulla enemmän ympärilleni voin se pelaa sitä ääntä.

Toinen tosi hyvä ominaisuus on se että kuulokkeilla on pieni nappi. Jos painan yksi kerta tulee paussi tai vastaan puhelun, jos painan sitä kaksi kertaa se menee seuraavan kappaleen ja jos painan sitä kolme kertaa se menee edelliseen kappaleen. Kuulokkeiden akku on myös tosi hyvä ja se ei ole koskaan loppunut, se kestää melkein viikko ilman uusi lataus.

Tämä on varmaan hyvä valinta jos ostat kuulokkeet eka kerta. Se ei ole tosi kallis ja se on aika

hyvä. Äänenlaatu on myös tosi hyvä. Ne ovat hyvännäköisiä ja kotelo mahtuu hyvin taskuun. Suosittelen tätä kaikille.

64 p.

- budskapet förmedlas ställvis oklart
- ordinär behandling
- osammanhängande text; behärskar inte helt textbindning
- lämpligt ordförråd men strukturerna passar inte helt i sammanhanget
- talspråklig
- många språkliga fel, av vilka vissa försvårar förmedlingen av budskapet

3.
CA2

Olen täällä tänään koska tulevaisuus tarvitse joka meistä. Halutaan varimstaa sen että meidän lapsenne elää turvallista ja parempa arkipäivää ja että he ovat turvallisesti itsensä. Meidän ääni ja meidän tahto taistella sanavapauden puolesta sytkii sydämessä. Näin saadan kehityvä ja vapaa maailma kaikkile ja huudamme niiden puolsetsa jotka eivät pyysty tänään. Vaaditaan oikesus elämään ja vaaditaan tasaarvoa. Vielä tänään ihmiset täyttyy koko maailmassa istua pimedessä hiljana eivät koskan voivat tehdä vaikutusta kansan. Taiselemme tänään ännestä ja kova niin että meitä kuulutaan. Ollaan kaikkien puolella ja suojelemme ihmisoikeuksia joka ihmiselle. Ollaan kaikki samaa joukkoa ja samaa sukua. Me ihmiset ei asuuta varjossa eikä meitä voi kommentaa. Meillä on ääni ja se ääni kaikuu. Huudamme ihmiskunnalle.

54 p.

- budskapet genomgående oklart, på många ställen svårläst och på enskilda ställen förmedlas budskapet
- inte alls
- lämpligt innehåll och bra behandling av ämnet
- relativt mångsidigt och lämpligt ord- och uttrycksförråd
- stort antal språkliga fel, av vilka många allvarligt förhindrar förmedlingen av budskapet

4.
CA2

Arvoisa yleisö,

Meidän on tehtävä aloite nyt. Se mitä tapahtuu maailmassa tällä hetkellä, on täysin meidän vastuumme. Me olemme kaikki vaikuttaneet ilmastonmuutokseen ja olemme olleet tietoisia kriisistä vuosikymmeniä. Jäätiköt sulavat, tulvat hyökkäävät ja miljoonia ihmisiä menettävät kotiinsa. Puhumattakaan sitä miten tuhansia eläinlajeja kuolevat sukupuuttoon ja meremme kalat tuskailevat myrkytetyssä vedessä. Minä en kuitenkin saapunut paikalle kouluttamaan teitä, koska uskon että olette yhtä paljon tietoisia ongelmasta kun minä olen. Haluan lähestyä aihetta toisesta näkökulmasta. Mitä ilmastonmuutos vaikuttaa ihmisten kokemaan yhteisöllisyyteen? Yhteisöllisyyden tunne on yksi ihmisten tärkeimmistä tunteista ja se tulee murtumaan, kun kansat sulkeutuvat sisäänpäin yrittääkseen selviä kriisistä. Vähemmän yhteistyötä muitten maitten kanssa, ja enemmän fokus omaan kansaan. Näin ei pidä lähestyä ilmastonmuutosta, vaan näyttää välitystä muihin maihin

ja auttaa hyvässä että huonossa. Ilmastonmuutoksen ainoa vastalääke on yhteistyö ja solidaarisuus. Kiitos.

74 p.

- budskapet förmedlas för det mesta klart och ledigt
- textens innehåll rätt mångsidigt och behandlingen i huvudsak konsekvent, men texten är något
- osammanhängande och ojämn
- brett och mestadels lämpligt ord- och uttrycksförråd
- i viss mån språkliga fel, av vilka vissa försvårar förmedlingen av budskapet

5. CA3

Mukavia lukijoita!

Kun sinut kutsutaan juhliin, on aina tärkeää olla hyvä lahja, mutta mikä on hyvä lahja. Onko se pelkkää rahaa, jotain kallista tai jotain mielekästä?

Monet sanovat sen olevan tärkeää olla hieno lahja, ehkä jotain erityistä kyseiselle henkilölle, mutta mikä on lahjan idea? Lahja voi olla liian outo tai epätavallinen, se on vaikeaa löytää just se erityinen lahja. Lahjan konteksti on myös tärkeä, jos se on koko perheelle tai yhdelle henkilölle. Tietenkin se on myös tärkeää miettiä mihin ikäryhmään lahja on tarkoitettu, esim. annat eri lahjan 10-vuotiaalle kuin 25-vuotiaalle.

Eli mukana on monta tekijöitä, mutta tärkein asia on silti ajatus. Niin monet ihmiset ajattelevat sitä että ajatus ja tärkeintä on se että viettää tarpeeksi aikaa ja suunnittelua, lahjaa kohten. Lahja on siis oltava hyvin harkittu.

Kuin hanik tai annat lahjan, pääasia on siis että lahjassa on ajatus. Ei ole väliä jos lahja ei ole maailman isoin tai kallein, jos olet laittanut aikaa ja ajatellut kunnolla!

74 p.

- budskapet förmedlas för det mesta klart och ledigt
- ordinärt innehåll och ordinär behandling av ämnet
- vanligt och lite repetitivt ord- och uttrycksförråd
- ställvis svårläst

6. CA3

Kohta on taas aika onnitella kevään ylioppilaita. Sopivan lahjan löytäminen voi olla työlästä. Raha olisi helppo lahja, mutta on mukavampi antaa henkilökohtaisempi lahja.

Jos lahja on esine, se saa mielellään olla hyvänlaatuinen. Miten sitten löytää lahjan jolla on hyvä hinta ja laatu? Ensin pitää miettiä että haluaako antaa lahjan mikä on tavara tai elämyslahja. Mieti itsellesi yläraja mitä lahja saa maksaa. Sitten voit miettiä: Onko tuote kotimainen? Onko tuote valmistettu eettisesti oikein? Mistä materiaalista se on tehty? Onko hinta laatusuhde kohdallaan?

Kun olet pohtinut näitä asioita on aika miettiä, mikä olisi sopiva lahja juuri sille ihmiselle jolle annat lahjan. On hienoa jos tuote on kotimainen koska tällöin tuet kotimaista työtä ja se on useammin sitten myös valmistettu eettisesti ilman lapsityövoimaa ja alipalkattuja työntekijöitä. Materiaalilla on iso merkitys kun miettii tuotteen ilmastovaikutusta. Puuvilla ja jotkut muovit

voivat olla erittäin huonoja ympäristölle ja ilmastolle.

Sopiva lahja riippuu myös saajan iästä, kiinnostuksen kohteista sekä kuinka läheinen olet saajan kanssa. Toisinaan paras lahja on käytännöllinen, joskus haluaa antaa lahjan mistä jää saajalle muisto loppuelämäksi. Jos sormi menee suuhun, tottakai voi antaa rahaa. Mieluummin ostaa hyvänlaatuisen lahjan kalliimmalla kuin halvan kertakäyttö tavarana.

84 p.

- budskapet förmedlas klart och ledigt
- rätt mångsidigt innehåll
- enhetlig struktur som lämpar sig för texttypen; mångsidig, reflekterande och diskuterande text
- felen försvårar inte förmedlingen av budskapet
- lättläst

**7.
CA4**

Valo tunnelin päässä

Tiistai yönä kello kaksi, Helsingin poliisiasemalla soi hälytys. Poika oli jäänyt junan alle. Paikalle riensi ambulansseja ja poliiseja ja raiteilla makasi nyt kuollut, yhdeksäntoistavuotias poika. Itsemurha se oli, kaikki ajatteli, ja pojan ruumis rullattiin pois parien päällä mustassa pussissa.

Etsivä Julia Niemi kuulusteli silminnäkijää rikospaikan vieressä. "Oliko niin että sinä soisit hätänumeroon?" Julia kysyi. "Kyllä, olin vähän matkan päässä ja näin heikosti pojan siluetin junaradan vieressä." silminnäkijä sanoi taristen shokista tapahtuneen jälkeen. Rikospaikkaa tutkittiin hetken eikä Julia keksinyt muuta selitystä kuin että poika oli päättänyt päättää oman elämänsä, aivan liian aikaisin.

Seuraavana aamuna Julia katsoi vielä tiiminsä kanssa läpi yksityiskohtia tapahtuneesta. "Uhrin nimi oli Alex Mäki, vanhemmat onnellisesti naimisissa, kaksi sisarusta eikä mitään psyykkisiä ongelmia." sanoi Anne Juhonen, Julian tiimiläinen. "Eli yhdeksäntoistavuotias poika joka tuli onnellisesta perheestä eikä historiaa mielenterveysongelmista, on hypännyt junan alle kello kahdelta yöllä?" Julia kysyi epävakuuttuneena.

Junaradan tapahtuma julistettiin virallisesti itsemurhaksi, mutta Julia palasi vielä rikospaikalle seuraavana päivänä. Hän tutki koko alueen vihjeistä, eikä löytänyt mitään, kunnes hän näki sen. Veitsen, ja verisen sellaisen, joka olisi voinut aiheuttaa haavan joka luultiin tulleen junasta. Oliko tämä oikeasti pelkkä itsemurha?

94 p.

- budskapet förmedlas genomgående klart, ledigt och flytande
- mångsidigt innehåll och konsekvent behandling av ämnet
- enhetlig och koherent helhet; tydlig struktur som är anpassad till texttypen
- brett och idiomatiskt ord- och uttrycksförråd som lämpar sig utmärkt för texttypen
- knappt några fel

